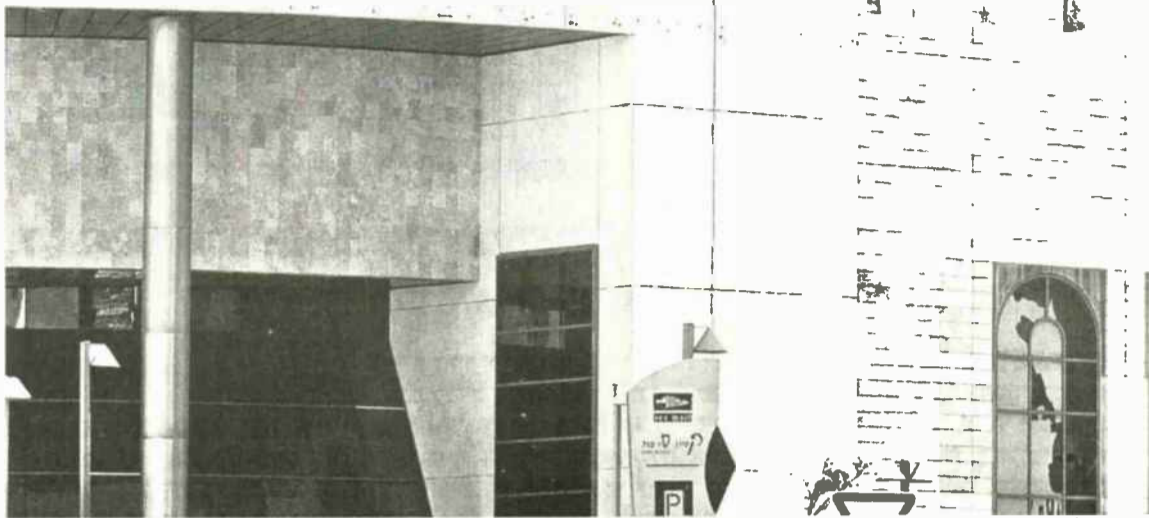

19317876-2	01/09/2009	ידיעות אחרונות - מחוץ	עמוד 15	1	20.6x33.11
המכללה האקדמית למשפטים - 26330					

המוסד לביטוח לאומי

סניף של המוסד לביטוח לאומי. אל תשבו בבית ותחכו שיפנו אליכם

יכול להיות שאתם זכאים לדמי ביטוח לאומי ואפילו לא יודעים מזה? בהחלט ייתכן, כי ברוב המקרים אתם אלה שצריכים לפנות למוסד ביוזמתכם • מדריך

אולי גם אתם זכאים לסינוע

מאת דוד רגב

«במשך 11 שנה לא שילם המוסד לביטוח לאומי קצבת שארים לייחזקאל דניאל בן ה-66 – קצבה שהגיעה לו לאחר מות אשתו. במקביל ראג המוסד לבטל את קצבת הנכות של אשתו ברגע שנפטרה. בימים אלה קבע בית הדין לעבודה בתל-אביב כי התנהגות הביטוח הלאומי הייתה לא ראויה ומנוגדת לחובת תום הלב והורה לשלם לדניאל קצבת שארים מיום פטירת האישה.

הם הסתירו ממני במשך שנים מידע על הזכויות שלי», מספר דניאל. «ערב אחד ישבתי במקרה עם חברים והם סיפרו לי על קצבת שארים שמשלם הביטוח הלאומי. לא ידעתי על זה כלום. פניתי לביטוח הלאומי ואמרו לי שאני זכאי לקצבה אבל עבר זמן ולא מגיע לי». דניאל פנה לעו"ד שירלי אלף מהחטיבה לזכויות האזרח במרכז האקדמאי למשפטים ועסקים רמת-גן. עו"ד אלף עתרה בשמו לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב בטענה שהמוסד לא טרח לעדכן אותו על זכויותיו.

במהלך הדיון המשפטי קיבלו שופטי בית הדין, בראשות השופטת רות צדיק, את טענותיה של עו"ד אלף. הם תקפו בחריפות את התנהלות המוסד לביטוח לאומי. «בנסיבות המקרה היו בירי המוסד הנתונים על מותה של האישה והוא אף הפסיק את תשלום דמי הנכות, לכן היה עליו להביא ליריעת הבעל את ההליכים הנדרשים לצורך מיצוי זכויותיו». קבעו השופטים.

מנגד טענו נציגי הביטוח הלאומי כי לפי החוק ניתן לקבל קצבת שארים רק עבור תקופה של 12 חודשים לפני הגשת התביעה ומרגע שהבעל הגיש את התביעה הוא קיבל עבור השנה האחרונה. עוד נטען כי תשלום קצבת שארים אינו אוטומטי ויש חשיבות לגובה ההכנסות של הבעל. בית הדין רחה את טענות המוסד וקבע כי ישלם לדניאל קצבת שארים מהיום שבו נפטרה אשתו בשנת 1998. במקביל קבע כי המוסד ישלם לדניאל הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין. «אני כועס על הביטוח הלאומי. כש-

לא עמרת פעם בתשלום הם פנו אליי בדחיפות ודרשו שאשלם, אבל כשהגיעה הזכות שלי לקבל, הם אפילו לא טרחו לומר לי את זה. אני שמח שבית המשפט קבע שהם יצפו אותי, ואני קורא לעוד אזרחים לברוק את הזכויות שלהם», מסכם דניאל.

מי אמר קצבה ולא קיבל

כל אזרח במדינת ישראל משלם דמי ביטוח לאומי, והוא בתמורה מלווה אותנו מיום הלידה ועד יום מותנו – ואפילו אחריו. המוסד משלם קצבאות בסכום כולל של כ-55 מיליארד שקל בשנה ליותר מ-2.5 מיליון אזרחים. עם זאת, אל תצפו שהמוסד יתקשר אליכם הביתה וידרוח לכם על כל קצבה שאמורים לדעת את זכויותכם באמצעות פנייה למוסד, דרך אתר האינטרנט שלו או פרסומים בעיתונים. סביר להניח שיש אזרחים – בעיקר קשישים או עולים חדשים – שלא מודעים לכל הדיכויות שמגיעות להם, למרות החוברות המהודרות שמפיץ המוסד.

כדי שהביטוח הלאומי יכיר בכס כזו כאים לקצבה זו או אחרת, עליכם להגיש את הטופס המתאים (שמצוי בסניפים או באתר האינטרנט). ברוב המקרים תצטרכו להוסיף טפסים מטעמכם שמאמתים את המצב, ובכל מקרה כדאי להודיע לביטוח הלאומי על כל שינוי במצבכם. או באילו מקרים זכאים לעזרה מהביטוח הלאומי?

פיטורים: אתם זכאים לקצבת אבטלה שלא תעלה על גובה השכר הממוצע במשק (כ-8,000 שקל), למשך עד חצי שנה. הטפסים הנדרשים: אישור משירות התעסוקה, מכתב פיטורים.

לידה: אם ילדת, או אימצתם ילדים, אתם זכאים לקצבת המתקבלת אוטומטית לאחר הרישום בבית החולים. בשמירת הריון, מגיעה תוספת קצבה עם הצגת אישורים רפואיים. בלידת שלישייה (או יותר) – הקצבה גדלה. מי שעבדה לפני הלידה יכולה לקבל דמי לידה, בצידוף אישור על גובה ההכנסה מ-3 החודשים שקדמו ללידה.

הזמנת אמבולנס: אם נסעתם כדי

ללדת, אתם זכאים להחזר, בהצגת אישור שהנסיעה כאמבולנס הייתה של יולדת לבית החולים והאמבולנס הוזעק לשם כך. **מות קרוב משפחה:** משפחתו של תושב ישראל שנפטר זכאית לקצבת קבורה, בהצגת תעודת פטירה. המשפחה אף זכאית למענק פטירה במהלך ימי האבל.

יחזקאל דניאל (בתמונה): "אני כועס על הביטוח הלאומי. כשלא עמדת פעם בתשלום הם פנו אליי בדחיפות, אבל כשהגיעה זכותי לקבל – הם לא טרחו לומר לי"

קצבת שארים: לאלמן או האלמנה שנותרו בחיים. הקצבה תלויה בהכנסתו של האלמן.

קצבת זקנה: גברים בגיל 67 ונשים בגיל 65 מקבלים אוטומטית. קשישים ללא הכנסה נוספת כפנסיה או רכוש מניב, מקבלים תוספת השלמת הכנסה.

קצבת הבטחת הכנסה: ניתנת לכל מי שלא מסוגל לקיים את עצמו, מובטל תקופה ארוכה, קשיש בלי הכנסה

נוספת, אם חד הורית לא עובדת, אדם חולה או נכה. לשם כך נדרשים אישורים שאין לכם כל הכנסה שהיא.

קצבת השלמות הכנסה: למי שמ' תפרנס אך שכרו נמוך מאוד. הקצבה משלימה את הכנסתו לשכר מינימום. יש צורך בתלושי שכר ובאישורים.

קצבה לאסיר משוחרר: ניתנת לחודשיים לאסיר המשתחרר מהכלא, כדי לסייע לו להשתקם. הטופס: אישור שחרור מהכלא.

קצבת ילדים: מגיעה למשפחתו של כל ילד בישראל עד גיל 18. אוטומטית דרך בית החולים.

קצבת מזונות: לנשים שכן זוגן שממנו התגרשו או חיות בנפרד מסרב לשלם להן דמי מזונות. הטפסים: אישור רים על הכנסה נמוכה ופסק דין או כל הוראה משפטית אחרת המחייבת את האבא לשלם דמי מזונות.

קצבת נכות: לנכים שאינם מסוגלים לעבוד או עובדים חלקית. הקצבה ניתנת ביחס לאחוזי הנכות. לשם כך נדרשת בחינה של ועדה רפואית מטעם הביטוח הלאומי.

קצבת נפגעי עבודה: ניתנת למי שנפגעו במהלך העבודה או למשפחות של הרוגי תאונות עבודה. הטפסים: אישורים על פגיעה גופנית במהלך העבודה, מעבר ועדה רפואית, אישור ממקום העבודה שהפגיעה נעשתה שם.

קצבת תאונה: ניתנת למי שנפגע מתאונה אך לא תאונת דרכים (למשל נפילה ברחוב או בבית). הטפסים: ועדה רפואית שקובעת את אחוזי הנכות.

קצבת נפגעי איבה: מיועדת לכל מי שנפגע בפעולת איבה בישראל או בפעולת איבה נגד הלאום היהודי בחו"ל או נגד מטרה ישראלית בחו"ל. הקצבה ניתנת גם לאזרחים זרים שנפגעו בפעולות איבה אלה. הקצבה ניתנת לנפגעים ובמקרה של מוות למשפחות החללים.

קצבת סיעוד: לקשישים סיעודיים ומוגבלים. היא לא ניתנת בכסף אלא בשעות סיעוד שמקבל הקשיש. את שעות הסיעוד שנקבעו מממן הביטוח הלאומי. לשם כך דרוש אישור רפואי שמציג את מצבם הרפואי, בריקה רפואית של אחות מהביטוח הלאומי.